

Inklusiokoulutus korkeakoulutuksessa

Ohjeita kouluttajille

IDEM-tiimin jäsenet työskentelevät yhdessä ryhmissä Inclusion Training -koulutuksen aikana Grenoble INP - UGA

Johdanto

Inklusiokoulutus on opiskelijoiden vaihto-ohjelmissa kohtaamien rakenteellisten esteiden ratkaisemisen ytimessä. IDEM-projekti korostaa tehokasta viestintää, tietoisuuden lisäämistä ja liikkuvuusmallien luomista käyttämällä suunnitteluun perustuvan ajattelun - metodologiaa (eng. Design-Based Thinking). Tämä kattava opas tarjoaa systemaattisen kehyyksen inklusiivisten työpajojen järjestämiselle. Noudattamalla näitä hahmoteltuja vaiheita ja suosituksia, mahdolliset kouluttajat pystyvät ratkaisemaan taitavasti liikkuvuuden esteitä ja edistämään osallistumista kansainvälisiin vaihto-ohjelmiin. Tämän dokumentin on tuottanut IDEM-tiimi ja se perustuu inklusiokoulutuksen kokemukseen, joka järjestettiin eurooppalaisessa IDEM-projektissa ja jonka isännöi Grenoble INP UGA Ranskassa kesäkuussa 2022.

IDEM-projekti

"IDEM - Inclusion, Diversity, Equity in Mobility" on Erasmus+ -rahoitteinen hanke, jonka tavoitteena on tarjota rakenteellisia esteitä kohtaaville opiskelijoille ja hallintoviranomaisille ratkaisuja liikkuvuuden mahdollistamiseksi Erasmus-peruskirjan suositusten, komission painopisteiden ja 50 prosentin liikkuvuuden mukaisesti eurooppalaisille yliopistokumppanuuksille.

Vammaiset, pakolaistaustaiset ja ensimmäisen sukupolven opiskelijat ovat selvästi poissa tavanomaisista fyysisen liikkuvuuden ohjelmista, kuten Erasmus+:sta. Kansainvälisiä kokemuksia pohtiessaan nämä opiskelijat kohtaavat usein rakenteellisia esteitä ja rajoitteita, jotka estävät aidosti rikastuttavan matkan toteuttamisen. Näin ollen monet opiskelijat eivät ole harkinneet osallistumista liikkuvuusohjelmiin näiden läpitunkevien haasteiden vuoksi. Joissakin tapauksissa opiskelijoiden kohtaamista esteistä huolimatta vaihto on pakollinen opintojen suorittamiseksi, mikä tekee tästä aidosti stressaavan hetken opiskelijoiden yliopistokokemuksessa.

IDEM:in tärkeimmät tuotokset ovat liikkuvuusmalli, inklusiokoulutus, intensiivityöpajat (bootcampit) ja työkalupakin kehittäminen. Lisätietoa hankkeesta löytyy nettisivuilta: <https://www.idem-project.eu/>

Käytännön vinkkejä tehokkaan koulutuksen järjestämiseen

Tervetuloa tutustumaan oppaaseen tehokkaan koulutuksen järjestämisestä osallisuuden ja monimuotoisuuden kulttuurin edistämiseksi. Olipa kyseessä työpaikka, oppilaitos tai muu yhteisö, ympäristön luominen, jossa jokainen tuntee olevansa arvostettu ja arvostettu, on kasvun ja edistymisen kannalta välttämätöntä.

Tämä opas tutkii käytännön vinkkejä ja strategioita sellaisen koulutuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen, joka välittää tietoa ja inspiroi mielekkääseen muutokseen. Jokainen vaihe yleisösi ymmärtämisestä koulutuksesi vaikutusten arviointiin on ratkaiseva sen varmistamisessa, että ponnisteluillasi rakennetaan inklusiivisempaa yhteiskuntaa.

1. Tunne yleisösi: Kouluttamiesi henkilöiden ymmärtäminen on tärkeä tehokkaan opetuksen kulmakivi. Perehtymällä heidän taustoihinsa, kokemuksiinsa ja nykyiseen tietotasoonsa voit räätälöidä koulutuksesi vastaamaan heidän erityistarpeitaan ja oppimistavoitteitaan.

2. Valitse oikea menetelmä: Menetelmillä on merkittävä rooli minkä tahansa koulutusohjelman onnistumisessa. Valitsemalla huolellisesti sopivimmat opetusmetodologiat ja jakamalla aikaa sen mukaisesti, voit maksimoida sitoutumisen ja fasilitoida syvempiä oppimiskokemuksia.

3. Sitouta osallistujat: Kutsuvan ja vuorovaikutteisen oppimisympäristön luominen edistää yhteistyötä ja osallistumista. Tutustumisharjoitukset/ kevennykset, avoin vuoropuhelu ja interaktiiviset työkalut sitovat osallistujat tehokkaasti ja kannustavat osallistumaan aktiivisesti koulutusprosessiin.

4. Luo positiivinen oppimisympäristö: Positiiviselle oppimisympäristölle on ominaista avoin viestintä, erilaisten näkökulmien kunnioittaminen ja interaktiivisten työkalujen käyttö oppimisen helpottamiseksi. Edistämällä molemminpuolisen kunnioituksen ja yhteistyön ilmapiiriä voit luoda tilan, jossa jokainen tuntee olevansa arvostettu ja jolla on mahdollisuus osallistua.

5. Korosta jatkuvaa oppimista: Koulutusohjelman vaikutus ulottuu itse koulutussession rajojen ulkopuolelle. Rohkaisemalla osallistujia soveltamaan tietojaan ja taitojaan tosielämässä ja edistämään inklusiivisuutta yhteisöissään, voit luoda kestävää muutosta, joka ylittää koulutustilan rajat.

6. Arvioi ja paranna jatkuvasti: Arviointi on avainasemassa koulutusohjelman tehokkuuden arvioinnissa ja parannettavien osa-alueiden tunnistamisessa. Suunnittelemalla arviointimenetelmät etukäteen ja pyytämällä osallistujilta palautetta voit varmistaa, että koulutuksellasi on merkityksellinen vaikutus ja se kehittyy jatkuvasti vastaamaan yleisösi tarpeita.

Ennen kuin perehdyt käytännön vinkkeihin ja strategioihin tehokkaiden koulutusten järjestämiseksi, tutustu Euroopan komission inklusiivisuuteen. Pohtimalla sellaisia kysymyksiä kuin kuka on kohdeyleisösi, heidän nykyinen tietotasonsa ja mitä oppimistuloksia toivot saavuttavasi, voit varmistaa, että koulutuksesi on linjassa laajempien inklusiivisuuden ja monimuotoisuuden edistämistavoitteiden kanssa.

Työpaja 1: Viestintä ja tietoisuus

Ensimmäinen työpaja on interaktiivinen istunto, joka on suunniteltu lisäämään tietoisuutta haasteista, jotka estävät opiskelijoiden osallistumista vaihto-ohjelmiin, ja edistämään vaihtoon osallistuvien sidosryhmien välistä yhteistyötä. Tämä työpaja on räätälöity antamaan osallistujille tiedot, taidot ja strategiat, joita tarvitaan liikkuvuuden esteiden tehokkaaseen poistamiseen ja lisäämään osallistumista vaihtoihin.

Työpajan tavoite:

Tämän työpajan päätavoitteena on lisätä tietoisuutta liikkuvuuden esteistä ja helpottaa kommunikaatiota ja yhteistyötä liikkuvuusvaihtoon osallistuvien sidosryhmien välillä. Valaisemalla erilaisia esteitä, joita opiskelijat kohtaavat osallistuessaan liikkuvuusohjelmiin, ja kannustamalla yhteiseen ongelmanratkaisuun, tämä työpaja pyrkii luomaan osallistavamman ja helpommin saavutettavissa olevan ympäristön kaikille osallistujille.

Ajoituksen huomioiminen:

Koko työpajan ajan ajoitusta harkitaan huolellisesti ja varmistetaan, että jokaiselle vaiheelle varataan riittävästi aikaa osallistujien sitoutumisen ja vuorovaikutuksen maksimoimiseksi. Ottaen huomioon osallistujien erilaiset kokemukset ja näkemykset, työpaja rakennetaan erikokoisille ryhmille, mikä mahdollistaa mielekkään keskustelun ja vaihdon.

VAIHE 1: Erilaisten esteiden tunnistaminen

Tämän moduulin tavoitteena on antaa osallistujille ymmärrys erilaisista esteistä, jotka haittaavat opiskelijoiden osallistumista vaihto-ohjelmiin. Osallistujat saavat oivalluksia ja arvokasta tietoa opiskelijoiden kohtaamista monitahoisista haasteista [SIEM](#)-projektista, joka on laajasti tutkinut ja dokumentoinut näitä esteitä.

VAIHE 2: Alaryhmäkeskustelu

Osallistujat jaetaan pienempiin, intiimimpiin ryhmiin, jotta luodaan suotuisa ympäristö kokemusten jakamiseen ja oivallusten vaihtoon. Vertaisten tuominen yhteen eri yliopistoista mahdollistaa monenlaisten näkökulmien ja kokemusten jakamisen. Tämän segmentin ensisijaisena tavoitteena on osallistua yhteiseen aivoriiheen, jotta voidaan suunnitella käytännön ratkaisuja havaittujen esteiden lieventämiseksi. Osallistujia rohkaistaan tutkimaan innovatiivisia lähestymistapoja ja hyödyntämään kollektiivista asiantuntemusta keskeisen kysymyksen ratkaisemiseksi: Kuinka voimme tehokkaasti vähentää esteitä, jotka haittaavat opiskelijoiden osallistumista vaihto-ohjelmiin?

Laajennetut alavaiheet:

- **Ryhmän muodostus:** Osallistujat ryhmitellään ennalta määrättyjen kriteerien perusteella, jotta varmistetaan monimuotoisuus ja edustus erilaisista taustoista ja instituutioista.
- **Moderoidut keskustelut:** Koulutettu moderaattori avustaa jokaista alaryhmää ja varmistaa tuottavan ja osallistavan keskustelun. Moderaattori rohkaisee aktiiviseen osallistumiseen, varmistaa kaikkien jäsenten tasapuolisen panoksen ja ohjaa keskustelua kohti toimivien ratkaisujen luomista.
- **Aivoriihi-istunto:** Osallistujat osallistuvat dynaamiseen aivoriiheen hyödyntäen jaettuja tietojaan ja kokemuksiaan mahdollisten ratkaisujen löytämiseksi. Painopiste on luovuudessa ja avoimuudessa, mikä rohkaisee osallistujia ajattelemaan perinteisiä lähestymistapoja pidemmälle.
- **Dokumentointi:** Tärkeimmät näkemykset ja ehdotetut ratkaisut dokumentoidaan reaaliajassa keskustelujen rikkauden taltioimiseksi ja arvokkaana viitemateriaalina tulevia pyrkimyksiä varten.

VAIHE 3: Kollektiivinen vaihto

Alaryhmäkeskustelujen jälkeen osallistujat kokoontuvat uudelleen suuremmaksi kokoonpanoksi jakamaan pohdintojaan ja näkemyksiään yhdessä. Jokaisella alaryhmällä on mahdollisuus esitellä havaintojaan ja tuoda esiin lupaavimpia ratkaisuja ja innovatiivisia ideoita, jotka syntyivät aivoriihissä. Tämä segmentti edistää ideoiden ristipölytystä ja rohkaisee yhteiseen ongelmanratkaisuun aktiivisen kuuntelun ja rakentavan palautteen kautta. Kollektiivinen ajatustenvaihto vahvistaa yhteisöllisyyden tunnetta ja yhteistä tarkoitusta osallistujien keskuudessa, kun he pyrkivät yhdessä poistamaan liikkuvuuden esteitä ja edistämään suurempaa osallistumista vaihtoihin.

Työpaja 2: Liikkuvuusmallin prototyyppi

Design-Based Thinking (DBT) on menetelmä, joka järjestelmällisesti poimii, opettaa, oppii ja soveltaa ihmiskeskeisiä tekniikoita vastatakseen haasteisiin luovasti ja innovatiivisesti. DBT tarjoaa jäsennellyt puitteet käytännöllisten ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen monimutkaisiin ongelmiin, joten se sopii erityisen hyvin osallistavien ja helppokäyttöisten opiskelijoiden liikkuvuusmallien prototyyppien luomiseen. Lyhyen esittelyvideon voi katsoa [täältä](#). DBT:n ydin on sen **jäsennellyssä prosessissa ja yhteistoiminnallisessa luonteessa, joka sitoo osallistujat kollektiiviseen harjoitukseen innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseksi**. Iteratiivista lähestymistapaa noudattamalla DBT rohkaisee ennakkoluulottomuuteen ja antaa yksilöille mahdollisuuden tutkia erilaisia näkökulmia ja luoda lopulta kokonaisratkaisuja. Tämä menetelmä edistää luovuuden ja innovoinnin kulttuuria ja antaa osallistujille mahdollisuuden vastata opiskelijoiden liikkuvuuteen liittyviin monimuotoisiin ja kehittyviin haasteisiin. DBT **mahdollistaa syvällisemmän tutustumisen opiskelijoiden kansainvälisissä liikkuvuushankkeissa kohtaamisiin esteisiin ja tarjoaa vankan perustan prototyyppien rakentamiselle**. Empatian, ideoinnin ja iteroinnin yhdistelmän avulla osallistujat saavat ymmärrystä liikkuvuuden haasteita kohdanneiden opiskelijoiden kokemuksista. Nämä oivallukset toimivat perustana prototyyppimallien suunnittelulle, joka käsittelee opiskelijoiden liikkuvuuden osallisuutta, monimuotoisuutta ja tasa-arvoa koskevia kysymyksiä. Ensisijaisena oppimistavoitteena on käyttää DBT-menetelmää prototyyppimallien suunnittelussa tunnistetuille opiskelijoiden liikkuvuuden ongelmille. DBT:n periaatteita hyödyntäen osallistujat kehittävät innovatiivisia ratkaisuja, jotka edistävät osallisuutta, monimuotoisuutta ja tasapuolisuutta vaihto-ohjelmissa.

Vuorovaikutteisten työpajojen ja yhteistyöharjoitusten kautta osallistujat saavat käytännön taitoja ja näkemyksiä DBT:n soveltamisesta reaali maailmassa.

Vaihe 1: Osoita empatiaa

Matka alkaa Vaiheesta 1: Osoita empatiaa, jossa osallistujat uppoutuvat liikkumisesteitä kohtaavien opiskelijoiden kokemuksiin. Skenaariopohjaisen harjoituksen avulla osallistujat tutkivat oppilaiden ajatuksia, tekoja, sanoja ja tunteita ja saavat arvokkaita näkemyksiä heidän kokemuksistaan. Tämä harjoitus edistää empatiaa ja myötätuntoa ja luo pohjan sellaisten ratkaisujen kehittämiseksi, jotka todella vastaavat opiskelijoiden tarpeisiin. Työryhmälle esitetään skenaario, jossa opiskelija kohtaa haasteita. Käyttäen neljään osaan jaettua paperiarkkia, heitä kehoitetaan tutkimaan opiskelijan kokemuksen eri puolia:

1. Opiskelijan ilmaisemat sanat.
2. Opiskelijan toimet.
3. Opiskelijan päässä liikkuvat ajatukset.
4. Opiskelijan kokemat tunteet.

Vaihe 2: Määritä

Vaiheesta 1 saatujen oivallusten pohjalta Vaihe 2: Määritä keskittyy selkeän ja rajatun ongelman ilmaisuun. Osallistujat tunnistavat opiskelijoiden keskeiset haasteet ja jakavat ongelman hallittaviin osiin. Määrittelemällä ongelman, osallistujat luovat pohjan DBT:n seuraaville vaiheille ohjaten innovatiivisten ratkaisujen kehittämistä.

Vaihe 3: Ideoi

Vaihe 3: Ideoi antaa osallistujille mahdollisuuden vaihtaa ajatuksia ja luoda erilaisia mahdollisuuksia. Aivoriihien avulla osallistujat tutkivat erilaisia näkökulmia ja ehdottavat luovia ratkaisuja tunnistettuihin haasteisiin vastaamiseksi. Korostamalla määrää laadun sijaan, tämä vaihe rohkaisee osallistujia ajattelemaan laatikon ulkopuolelta ja tutkimaan innovatiivisia lähestymistapoja ongelmanratkaisuun. Tämän saavuttamiseksi jokaisen ryhmän jäsenen tulee esitellä konseptinsa aloittamalla lauseella "Kuinka voisimme..." ja kirjoittaa se muistiin. Tämä vaihe voi tuottaa jopa sata ideaa. Tämän harjoituksen lopussa jokaisen ryhmän on valittava prototyypin paras idea.

Vaihe 4: Luo prototyyppi

Prosessin viimeinen vaihe, Vaihe 4: Luo prototyyppi, keskittyy valitun ratkaisun herättämiseen henkiin. Osallistujat työskentelevät yhdessä luodakseen konkreettisen prototyypin, kuten julisteen tai ajatuskartan, joka kiteyttää ongelman ja keskeisen idean. Tämä prototyyppi edustaa konkreettisesti ehdotettua ratkaisua, jonka avulla osallistujat voivat visualisoida ja viestiä ideoitaan tehokkaasti. Prototyypin tulee sisältää konkreettinen tapaus, ongelmanratkaisu ja keskeinen idea. Ryhmillä on noin 30 minuuttia aikaa luoda prototyyppinsä ennen niiden esittelyä.

Noudattamalla DBT:n jäseneltyä lähestymistapaa ja osallistumalla prosessin jokaiseen vaiheeseen osallistujat voivat kehittää inklusiivisia ja helppokäyttöisiä malleja opiskelijoiden liikkuvuudelle, joka antaa opiskelijoille mahdollisuuden toteuttaa akateemisia toiveitaan luottavaisesti. Yhteistyön, luovuuden ja ihmiskeskeiseen suunnitteluun sitoutumisen kautta DBT tarjoaa tien luoda oikeudenmukaisempi ja inklusiivisempi tulevaisuus opiskelijoiden liikkuvuudelle.

Prototyyppikysymykset:

- Aloita ongelmanratkaisu kehystämällä kysymykset "Kuinka voisimme...?" Tämä herättää etsintää ja luovuutta haasteisiin vastaamisessa.
- Määrittele prototyypin identiteetti nimeämällä se ja tunnistamalla ratkaisun ensisijaiset käyttäjät tai edunsaajat. Tämä edistää selkeyttä ja yhdenmukaisuutta ratkaisun tarkoituksen ja yleisön ymmärtämisessä.
- Havainnollista kuinka prototyyppi parantaa opiskelijoiden liikkuvuutta korostamalla sen inklusiivisuutta, saavutettavuutta ja monimuotoisuutta. Tunnista kolme pääkohtaa esitelläksesi ratkaisun muuttava vaikutus.
- Esittele prototyypin ominaisuudet määrittelemällä kolme päätoimintoa, jotka antavat opiskelijoille voimaa. Tämä korostaa ratkaisun mahdollistamia käytännön etuja ja mahdollisuuksia.
- Tunnista tarvittavat muutokset ehdotettujen ratkaisujen tai prototyypin toteuttamiseksi. Harkitse sellaisia näkökohtia kuin henkilöstö, rahoitus, kulttuurimuutokset ja käytäntöjen mukautukset, jotka varmistavat kattavan täytäntöönpanon ja kestävyden.

Käytännön vinkkejä: Liitteestä löydät henkilöahmoja erilaisia liikkumisesteitä kohtaavista opiskelijoista. Heidän joukossaan ovat Joel, insinööriopiskelija, joka navigoi elämää

pyörätuolissa, ja Saleha, pakolaisopiskelija, joka kamppailee ahdistuksen kanssa. Nämä persoonat kuvaavat elävästi yksilöiden monitahoisia haasteita vaihtomahdollisuuksien tavoittelussa. Näihin henkilökohtaisiin kertomuksiin syventymällä osallistujat saavat syvällisiä näkemyksiä asiaan liittyvistä vivahteikkaista monimutkaisuuksista. Tämän syvemmän ymmärryksen ansiosta he ovat paremmin valmiita laatimaan tehokkaita osallistavia strategioita, jotka on räätälöity vastaamaan näihin haasteisiin.

Henkilöhahmot

Joel, 23

Hei! Nimeni on Joel, olen 23-vuotias. Opiskelen Aalto-yliopiston Kemianteekniikan korkeakoulussa.

Olen aktiivinen ylioppilaskunnan jäsen ja aktiivinen koripalloilija. Pidän ulkoilusta ja siksi pyöräilen usein kampukselle. Huonon sään tai lumisateen sattuessa matkustan mieluummin metrolla.

Aion päättää BSc-opinnot vaihtoon saksalaisessa STEM-yliopistossa, koska haluan hioa saksaa ja verkostoitua saksalaisten kemian tutkimuksen ammattilaisten kanssa. Pysin valmistumaan maisteriksi ja haluan ilmoittautua tohtoriohjelmaan.

Minulla on ollut varsin hyviä kokemuksia opiskeluistani Aalto-yliopiston kampuksella. Joitakin häiriöitä ja pieniä ongelmia on esiintynyt mm. työpajoihin ja laboratorioihin asennettujen yksiköiden ja kynnysten vuoksi, mutta henkilökunta on ratkaissut ne. Siksi olen hieman huolissani siitä, miten vaihto toimii vastaanottavassa yliopistossa: kenen kanssa voin ratkaista esteettömyyteen, työmatkaan ja laboratoriotöihin liittyviä asioita? Haluaisin myös saada alustavia tietoja majoituksesta, kampuksen saavutettavuudesta, työmatkoista ja kielioipista ennen hakemista. Pyörätuolin korjauksen ja huollon yhteystiedot ovat välttämättömiä, samoin kuin tieto vaihtopyörätuolin hankkimisesta korjausajalle. Luonnollisesti haluan löytää koripallojoukkueen.

Aleksandra, 21

Hei, olen Aleksandra, 21. Opiskelen toista vuotta tuotantotalouden kandidaattiohjelmassa.

Stressaan opiskeluaani paljon. Minusta tuntuu aina, etten tiedä tarpeeksi, mutta saan hyviä numeroita. Yritän aina tehdä parhaani. En pidä uusista tai odottamattomista tilanteista. Minua stressaa, jos esimerkiksi kurssin aikatauluun tai vaatimukseen tehdään muutoksia. Mikään spontaani ei sovi minulle. Tarvitsen rutiineja. Pidän selkeistä säännöistä ja noudatan niitä aina. Joskus ystäväni väittävät, etten ole joustava. Mutta voit aina luottaa sanaani.

Minulla on herkät aistit ja olen erityisen herkkä äänille. Lisäksi paljon tietoa lyhyessä ajassa musertaa minut. Pari kertaa olen saanut paniikkikohtauksen kahvilassa; siellä on niin paljon ihmisiä! Meillä oli paljon massaluentoja, ja suuren luentosalin melu ja kaiku estivät minut keskittymisestä. Minua auttaa keskittymään, jos stimuloin itseäni tekemällä jotain käsilläni.

Joskus minun on vaikea ymmärtää tehtävää. Tuntuu, että ohjeet ovat epämääräisiä ja epätarkkoja. Mietin kysymystä ja ylianalysoin sitä pitkään. Olen ajatellut sitä pitkään, koska haluan aina tehdä kaiken täydellisesti ja parhaat valinnat. Voi kestää useita minutteja kahvilassa ennen kuin päätän, minkä pullan otan.

Minulla on muutama ystävä, mutta haluaisin heitä lisää. Sosiaaliset kontaktit ovat kuitenkin minulle vaikeita. Tuntuu, etten pysty kommunikoimaan muiden kanssa. Vaikka ymmärtäisin sanat, en aina tiedä mitä sanat tai eleet tarkoittavat. Minulle on kerrottu, että minulla on vaikeuksia sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Voitte kuvitella, että minulle olisi kauhua pitää esitys kurssilla. Myös ryhmätyö voi olla minulle haastavaa.

Vaikka tykkään tavata ystäviä, se vie minulta paljon energiaa. Sosiaalinen kontakti on väsyttävää, ja siellä on jatkuva paine siitä, mitä muut tarkoittavat. Jopa shoppailu stressaa. Ehkä siksi minulla on suurempi unentarve kuin muilla.

Olen tarkka ja kiinnitän huomiota yksityiskohtiin. Vapaa-ajallani joogaan ja maalaan. Maalauksessani pyrin tuomaan esiin tärkeitä yksityiskohtia. Joskus teen myös abstrakteja maalauksia. Värit ovat minulle tärkeitä, ja voin maalata tuntikausia.

Haluaisin mennä vaihtoon yhdeksi lukukaudeksi. Yliopistossani minulla on monia yksilöllisiä opiskelujärjestelyjä. Olen kuitenkin huolissani siitä, kuinka saan vastaavat järjestelyt vaihtoyliopistossa. Vaihdon aikana olisi myös mukavaa, jos voisin jatkaa maalausharrastustani.

Zaida, 32

Hei, nimeni on Zaida. Olen 32-vuotias kansainvälisen liiketoiminnan toisen vuoden opiskelija Aalto-yliopistossa.

Muutin Suomeen Syyriasta noin seitsemän vuotta sitten, vuonna 2015, yhdessä tuhansien muiden pakolaisten kanssa, jotka pakenivat kodeistaan maamme kriisin vuoksi. Minulla oli kaksi pientä lasta, ja pian saapumisemme jälkeen synnytin kolmannen. Nyt lapseni ovat 10-, 8- ja 7-vuotiaita; vanhin ja nuorin ovat paikallisessa koulussa hyvin lähellä taloamme ja keskimäinen menee taksilla erikoiskouluun ASD:n takia. Kaikki puhuvat sujuvaa suomea ja heillä on hyviä ystäviä, joiden kanssa leikkiä.

Yksi suurimmista unelmistani toteutui kaksi vuotta sitten, kun minut vihdoin hyväksyttiin opiskelemaan Aalto-yliopistoon. Olen aina ollut erittäin hyvä koulussa ja nauttinut opiskelusta, mutta ensimmäinen vuosi yliopistossa yllätti minut monella tapaa. Vaikka opiskelen englanninkielisessä ohjelmassa ja osaan suomea melko hyvin, tajusin, kuinka vaikeaa oli käydä spontaaneja keskusteluja ja pieniä keskusteluja opiskelutovereideni kanssa suomen kielellä. Myös minun ikäni oli hyvin erilainen kuin muiden opiskelijoiden, jotka tulivat pääosin suoraan lukiosta, eli olin vähintään kymmenen vuotta vanhempi kuin he. Ehkä nämä kaksi asiaa olivat syyt siihen, miksi minun oli melko haastavaa ystäväystyä paikallisten opiskelijoiden kanssa. Kuitenkin opiskelijat, jotka eivät kuulu "tavanomaiseen" kategoriaan, ovat olleet helpompi lähestyä, kuten ne, joilla on myös maahanmuuttajatausta tai lapsia tai jotka ovat hieman vanhempia kuin useimmat opiskelijat.

Olen viime aikoina oppinut, että kaikilla Aallon opiskelijoilla on mahdollisuus opiskella ulkomailla Erasmus-vaihto-ohjelmassa. Voi kuinka hienoa olisikaan viettää yksi lukukausi esimerkiksi Ranskassa! Haluaisin kehittää globaalia osaamistani ja laajentaa näkemyksiäni toisessa eurooppalaisessa yliopistossa. Uskon, että tämä kokemus olisi erittäin hyödyllinen sekä henkilökohtaiselle elämälleni että työelämälleni. Haluaisin myös kuulua vaihto-opiskelijoiden joukkoon, kokea yhteenkuuluvuutta kaikkien uudessa maassa ja yliopistossa olevien kanssa ja osallistua toimintaan, jossa me tunnemme olomme tervetulleiksi ja joukkoon kuuluviksi. Tällä kertaa en olisi vain minä, joka on erilainen; se on kokonainen ryhmä, jolla on sama kokemus siitä, ettei hän kuulu enemmistöön. Mutta innostuttuani ja inspiroitua tästä ajatuksesta aloin epäroimään – entä lapseni? Yksinhuoltajana olen vastuussa heistä kaikista. Minulla ei ole muita perheenjäseniä Suomessa; he ovat joko kuolleita tai elävät eri maissa ympäri maailmaa. Ja vaikka minulla olisi heitä täällä, en jättäisi lapsiani jonkun muun luo puoleksi vuodeksi! Joten heidän kaikkien pitäisi muuttaa kanssani Ranskaan. Mutta entä heidän koulunsa, erityisesti keskimäisen, joka tarvitsee erityistä tukea? He eivät myöskään osaa vielä englantia,

joten missä koulussa ja kielellä he voisivat edes opiskella? Ja kuka heistä huolehtii, jos haluan osallistua joihinkin opiskelijatapahtumiin illalla?

Ja miten ihmeessä minulla olisi edes varaa maksaa lennot, majoituksen ja kaiken meille neljälle ja sitten myös ruokkia perheeni siellä? Voinko saada stipendejä tai muuta taloudellista tukea Kansaneläkelaitokselta? Vai onko olemassa muita ratkaisuja perheeni Ranskan oleskelun rahoittamiseen?

Kun ajattelen kaikkia näitä haasteita, epäröin myös psykologisia kykyjäni, selviytymiskykyäni voittaa haasteet ja saada tämä kokemus Ranskassa.

Saleha, 29

Hei! Nimeni on Saleha, ja olen 29-vuotias opiskelija Afganistanista, jolla on kymmenen vuotta voimassa oleva pakolaisen oleskelulupa Ranskassa. Opiskelen tekniikan ja johtamisen tutkijakouluissa.

Haluaisin lähteä ensi vuonna vaihtoon Portugaliin opiskelemaan taloustiedettä ja johtamista. Rakastan opiskelua, mutta joskus opetuksen rytmi on liian nopea ja eksyn. Minun piti käydä kokeissa kahdesti viime vuonna. En läpäissyt kaikkia kokeita ja minun piti suorittaa osa kahdesti. Afganistanin sota oli juuri alkanut, ja opettaja sanoi minulle, että se saattaa johtua siitä. On totta, että tuolloin ensisijaisena tavoitteenani oli auttaa siskoani muuttamaan Ranskaan. Se vie niin paljon aikaa. Työskentelen edelleen hänen hallinnollisen prosessinsa parissa. Opintojeni osalta käyn yliopistossa maanantaista torstaihin. Minulla on pakolaisen oleskelulupa, joka mahdollistaa työnteon. Tämä on erittäin tärkeää, koska hallitukseni tai perheeni eivät tue minua opinnoissani. Siksi minun täytyy tehdä töitä rahoittaakseni opintojani. Työskentelen pienessä pikaruokaravintolassa Grenoblessa perjantaisin ja viikonloppuisin.

Olen erittäin kiinnostunut vaihdosta Portugalissa, sillä yliopistolla on vankka kansainvälinen maine, ja eettiset arvot ja sosiaalinen vastuu näyttävät olevan yliopiston prioriteetit. Minulla ei kuitenkaan ole kokemusta vaihdosta muualta kuin Ranskasta, mikä minua hieman huolestuttaa. Ranskaan muuttoaika oli melko vaikeaa ja tunsin oloni hyvin yksinäiseksi. En kuulu mihinkään kerhoon tai opiskelijayhteisöön, koska minun on työskenneltävä viikonloppuisin ja myös siksi, että tunnen kulttuurini olevan liian kaukana eurooppalaisesta. En tunne oloani kovinkaan helpoksi eurooppalaisten opiskelijoiden kanssa. Joskus minulla on vaikutelma, että olen paljon erilaisempi. Viime aikoina minulla

oli joitain lääketieteellisiä ongelmia (paljon vatsakipuja). Näen myös paljon painajaisia. Huudan öisin, ja opiskelijat samassa asuintalossa valittavat joskus siitä. Lääkäriini sanoo, että se johtuu ahdistuksestani, jota minulla on hieman vaikea myöntää. Olen saanut erityishoitoa kuusi kuukautta. Haluaisin matkustaa ensi vuonna, mutta en ole varma, onko se mahdollista taloudellisten huolieni ja terveystilanteeni vuoksi.

LÄHTEET

EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. (2021). Implementation guidelines Erasmus+ and European Solidarity Corps Inclusion and Diversity Strategy.

EPFIME (Establishing a thought-out Policy Framework for Inclusive Mobility across Europe). (2020). Making mobility programmes more inclusive for students with disabilities. Inclusive Mobility - Booklet of policy recommendations and good practices.

Guidelines for Inclusive Mobility. (n.d.). Retrieved from SIEM Project website: <https://siem-project.eu/>

Inclusion SIEM research report 2021. (n.d.). Retrieved from SIEM Project website: <https://siem-project.eu/>

Mapped! ESN. (n.d.). ERASMUS+ and How to support students with disabilities.